

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

Corruption Risk Assessment 2026

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ITA PBRU

ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

บทนำ

ตามกรอบแนวคิดในการวัดระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตามหลักเกณฑ์ ITA 2569 มีความครอบคลุมปัจจัยที่ใช้ในการบริหารงานขององค์กรตามหลัก 5M ประกอบด้วย Man (บุคลากรภาครัฐ), Money (งบประมาณ), Material (ทรัพย์สินของราชการ), Method (ระเบียบปฏิบัติ), Machine (เครื่องมือที่ใช้ในการเปิดเผยข้อมูลและต่อต้านการทุจริต) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับสถิติเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ และยังสอดคล้องกับหลักการส่งเสริมธรรมาภิบาลและการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ซึ่งเป็นเครื่องมือการต่อต้านการทุจริตที่สำคัญในปัจจุบันอีกด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment) หรือการประเมิน ITA โดยภาพรวมมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ได้คะแนนเท่ากับ ร้อยละ 93.26 ซึ่งถือว่ามีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานระดับ ผ่านดี เมื่อทำการจัดอันดับผลคะแนนระดับสถาบันอุดมศึกษา พบว่า อยู่ในอันดับที่ 34 ของจำนวน 87 หน่วยงาน เมื่อพิจารณาตามดัชนี พบว่า ตัวชี้วัดการใช้อำนาจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ร้อยละ 98.74 ส่วนตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การปรับปรุงการทำงานร้อยละ 88.68

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ใช้แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) อันจะส่งผลให้ปัญหาการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐลดลง สร้างความเชื่อมั่นต่อการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ และส่งผลให้ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยสูงขึ้น มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีจึงมีการประเมินความเสี่ยงใน 3 ประเด็น ได้แก่ การทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต การทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ การทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในทุกรูปแบบอย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดตัวชี้วัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการบริหารงานภาครัฐ อยู่ในระดับสูงหรือสูงมาก ภายใต้โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นเลิศ ยุทธศาสตร์ที่ 6 การขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นดิจิทัล และยกระดับประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Driving Digital University and Leverage Performance Efficiency) ของแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ซึ่งผลการประเมินในปีที่ผ่านมาอยู่ในระดับดี (A) หรือ คะแนน 93.26 โดยเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เท่ากับระดับดีเยี่ยม (AA) หรือ คะแนน 95.00

ตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ภายใต้เครื่องมือการประเมินการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ตัวชี้วัดที่ 9 การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ 9.1 การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ข้อ O21 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ซึ่งประเมินใน 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต
- 2) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- 3) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีดำเนินการตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ช.) มีวิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตหลัก 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต การค้นหากระบวนการงานซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Know Factor) หรือไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) และต้องไม่นำปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน

2. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต เมื่อได้กระบวนการแล้วให้นำมาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร

3. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ก่อนการประเมินความเสี่ยงกาทุจริต หน่วยงานต้องกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการประเมินความเสี่ยงตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสและผลกระทบ

การประเมินความเสี่ยงเป็นการประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของความเสี่ยง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานเพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง ดังนี้

3.1 เกณฑ์การประเมินโอกาส (Likelihood) – ผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

3.1.1 โอกาส (Likelihood)

ระดับ	โอกาส (Likelihood)
5 (สูงมาก)	- จำนวนการสอบสวนในความผิดทุจริตในหน้าที่ (วินัยร้ายแรง) จำนวน 5 เรื่องขึ้นไป - โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า 11 - 12 ครั้งต่อปี
4 (สูง)	- จำนวนการสอบสวนในความผิดทุจริตในหน้าที่ (วินัยร้ายแรง) จำนวน 4 เรื่อง - โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 6 – 10 ครั้งต่อปี
3 (ปานกลาง)	- จำนวนการสอบสวนในความผิดทุจริตในหน้าที่ (วินัยร้ายแรง) จำนวน 3 เรื่อง - โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 4 - 5 ครั้งต่อปี
2 (ต่ำ)	- จำนวนการสอบสวนในความผิดทุจริตในหน้าที่ (วินัยร้ายแรง) จำนวน 1-2 เรื่อง - โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 2 - 3 ครั้งต่อปี
1 (ต่ำมาก)	- ไม่มีจำนวนการสอบสวนในความผิดทุจริตในหน้าที่ (วินัยร้ายแรง) จำนวน 1-2 เรื่อง - โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน 1 ครั้งต่อปี

3.1.2 ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ผลกระทบ (Impact)
5 (สูงมาก)	- ความเสียหายตั้งแต่ 10,001 บาท ถึง 50,000 บาท - มหาวิทยาลัยเกิดการสูญเสียทรัพยากรเกิดเป็นประจำ เกิดความล่าช้าในการทำงาน เกิดความไม่ยุติธรรม ส่งผลกระทบระดับสูงมาก - กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
4 (สูง)	- ความเสียหายตั้งแต่ 5,001 บาท ถึง 10,000 บาท - มหาวิทยาลัยเกิดการสูญเสียทรัพยากรค่อนข้างบ่อย เกิดความล่าช้าในการทำงาน เกิดความไม่ยุติธรรม ส่งผลกระทบระดับสูง - กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
3 (ปานกลาง)	- ความเสียหายตั้งแต่ 1,001 บาท ถึง 5,000 บาท - มหาวิทยาลัยเกิดการสูญเสียทรัพยากรปานกลาง เกิดความล่าช้าในการทำงาน เกิดความไม่ยุติธรรม ส่งผลกระทบระดับปานกลาง - กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
2 (ต่ำ)	- ความเสียหายตั้งแต่ 501 บาท ถึง 1,000 บาท - มหาวิทยาลัยเกิดการสูญเสียทรัพยากรน้อย เกิดขึ้นอย่างมาก เกิดความล่าช้าในการทำงาน เกิดความไม่ยุติธรรม ส่งผลกระทบระดับน้อย - กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
1 (ต่ำมาก)	- ความเสียหายตั้งแต่ 100 บาท ถึง 500 บาท - มหาวิทยาลัยไม่เกิดการสูญเสียทรัพยากร ความล่าช้าในการทำงาน เกิดความไม่ยุติธรรม ส่งผลกระทบระดับน้อยมาก - กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

4. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ภายหลังจากที่หน่วยงานได้ดำเนินการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้ว จะต้องดำเนินการให้คะแนนความเสี่ยงในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการพิจารณาจาก 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบจากความเสี่ยง (Impact) ทั้งนี้ ผลจากการประเมินดังกล่าวจะนำไปสู่การกำหนดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับสูงมาก ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ ตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำหนด โดยมีการจัดทำตารางสำหรับการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยง และการกำหนดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต เพื่อใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์และบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบต่อไป

4.1 ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตและระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ใช้ตามแนวทางของ Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) ตามตารางนี้

ระดับของความเสี่ยง					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง (5)	สูง (10)	สูงมาก (15)	สูงมาก (20)	สูงมาก (2)
4	ต่ำ (4)	ปานกลาง (8)	สูง (12)	สูงมาก (16)	สูงมาก (2)
3	ต่ำ (3)	ปานกลาง (6)	ปานกลาง (9)	สูง (12)	สูงมาก (2)
2	ต่ำ (2)	ต่ำ (4)	ปานกลาง (6)	ปานกลาง (8)	สูง (10)
1	ต่ำ (1)	ต่ำ (2)	ต่ำ (3)	ต่ำ (4)	ปานกลาง (5)

ระดับความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ตามสีที่แสดง ดังนี้

- สีเขียว หมายถึง ระดับความเสี่ยงต่ำ หรือ คะแนน 1-4 คะแนน
- สีเหลือง หมายถึง ระดับความเสี่ยงปานกลาง หรือ คะแนน 5-9 คะแนน
- สีส้ม หมายถึง ระดับความเสี่ยงสูง หรือ คะแนน 10-14 คะแนน
- สีเขียว หมายถึง ระดับความเสี่ยงต่ำ หรือ คะแนน 15-25 คะแนน

5. การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ให้หน่วยงานมาตรการ แนวทาง หรือวิธีการเพื่อควบคุมหรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการ/กิจกรรม/โครงการ ซึ่งการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้เลือกความเสี่ยงที่มีระดับความรุนแรงสูงมาก (สีแดง), สูง (สีส้ม), ปานกลาง (สีเหลือง) ตามลำดับ โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ประเด็นที่ 1 การอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

- ไม่มีความเสี่ยง เนื่องจากมหาวิทยาลัยไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

ประเด็นที่ 2 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. การสรรหาและการแต่งตั้งบุคลากร	การแทรกแซง กระบวนการคัดเลือก การใช้ระบบอุปถัมภ์ เส้นสาย หรือการรับสินบนในการบรรจุและแต่งตั้ง	โอกาส : 3 ผลกระทบ : 3 $3 \times 3 = 9$ ระดับปานกลาง	1.1 ประกาศหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ และเกณฑ์การให้คะแนนในการสรรหาอย่างเปิดเผยล่วงหน้าผ่านช่องทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 1.2 เปิดเผยผลคะแนนและรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกในทุกขั้นตอนอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกที่มาจากหลากหลายฝ่าย และประเมินความโปร่งใสผ่านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน	1 ต.ค. 68 - 30 ก.ย. 69	งานบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
2. การประเมินผลการปฏิบัติงาน	การประเมินผลงานที่ไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง มีความลำเอียง หรือใช้ดุลยพินิจโดยปราศจากหลักฐานเชิงประจักษ์	โอกาส : 1 ผลกระทบ : 3 $1 \times 3 = 3$ ระดับต่ำ	2.1 กำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPIs) ที่เป็นรูปธรรม วัดผลได้จริงตามภาระงาน และแจ้งให้บุคลากรทราบล่วงหน้าก่อนเริ่มรอบการประเมิน 2.2 จัดตั้งระบบอุทธรณ์ผลการประเมิน โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมสามารถยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ 2.3 ส่งผลการประเมินให้หน่วยงานกลาง (เช่น งานบริหารงานบุคคล หรือคณะกรรมการกลั่นกรอง) ตรวจสอบความถูกต้องและสัดส่วนคะแนนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน	1 ต.ค. 68 - 30 ก.ย. 69	งานบริหารงานบุคคล
3. การบริหารสัญญา และการดำเนินความร่วมมือ	การปรับเปลี่ยนข้อกำหนดในสัญญา หรือการบริหารสัญญาในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ให้แก่คู่สัญญาภาคเอกชนโดยมิชอบ	โอกาส : 2 ผลกระทบ : 4 $2 \times 4 = 8$ ระดับปานกลาง	3.1 กำหนดใ้ร่างสัญญาและข้อตกลงทุกฉบับต้องผ่านการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายจากฝ่ายกฎหมายก่อนการลงนาม 3.2 เปิดเผยข้อมูลสาระสำคัญของสัญญา รายละเอียดการแก้ไขสัญญา และความคืบหน้าของโครงการผ่านระบบสารสนเทศเพื่อให้สาธารณชนร่วมตรวจสอบ	1 ต.ค. 68 - 30 ก.ย. 69	งานนิติกร / งานบริหารคลังและทรัพย์สิน

ประเด็นที่ 3 ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยง	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. การจัดซื้อจัดจ้าง	การสมยอมราคา การกำหนดเงื่อนไขอ้างอิง ที่กีดกันการแข่งขัน หรือ การเอื้อประโยชน์แก่ ผู้ประกอบการรายใดราย หนึ่ง	โอกาส : 3 ผลกระทบ : 4 3 x 4 = 12 ระดับสูง	1.1 บังคับใช้การจัดซื้อจัดจ้างผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้าง ภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ของกรมบัญชีกลาง ในทุกขั้นตอนอย่างเคร่งครัด 1.2 เปิดเผยแพร่ขอบเขตของงาน (TOR) และราคา กลางสู่สาธารณะผ่านเว็บไซต์ เพื่อรับฟังความคิดเห็น และข้อท้วงติงอย่างโปร่งใส 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดร่าง TOR และ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจากหลากหลายส่วนงาน และเชิญผู้สังเกตการณ์ภายนอกเข้าร่วมในโครงการที่มี มูลค่าสูง	1 ต.ค. 68 - 30 ก.ย. 69	งานบริหารคลัง และทรัพย์สิน
2. การเบิกจ่าย งบประมาณ	การจัดทำเอกสารหลักฐาน อันเป็นเท็จ (เช่น บิล ปลอม ใบเสร็จเท็จ) หรือ การเบิกจ่ายเงิน งบประมาณเกินกว่าที่ได้ ปฏิบัติจริง	โอกาส : 2 ผลกระทบ : 4 2 x 4 = 8 ระดับปานกลาง	2.1 พัฒนาระบบการตรวจสอบเอกสารทางการเงิน อย่างเข้มงวดเป็น 3 ระดับ (ผู้จัดทำ ผู้กลั่นกรอง และ ผู้อนุมัติเบิกจ่าย) 2.2 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานสู่ระบบเอกสาร อิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) และระบบการจ่ายเงิน ตรงผ่านระบบธนาคาร (KTB Corporate Online) เพื่อลดการใช้เงินสดและป้องกันการปลอมแปลง เอกสาร	1 ต.ค. 68 - 30 ก.ย. 69	งานบริหารคลัง และทรัพย์สิน